OD MUSIJEVE BUKVARNICE DO DANAŠNJE KNJIŽNICE V ŠOŠTANJU

1853 - 2013

1853

Javno knjižničarstvo v Šaleški dolini se je pričelo v Šoštanju. Temeljni kamen mu je leta 1853 položil šoštanjski učitelj, čebelar in literat Peter Musi (1799-1875), ko je ustanovil bukvarnico – prvo javno predčitalniško knjižnico.

1887

Omenjena šolska bukvarna v Šoštanju.

1882

Tudi najstarejša čitalnica na Šaleškem je nastala v neposredni bližini Šoštanja: leta 1882 so v družmirski gostilni pri Basistu Šaleško čitalnico ustanovili narodnjaki. Njen prvi predsednik je postal Šoštanjčan Ivan Vošnjak, med drugimi pa jo je gmotno podprl njegov brat Miha Vošnjak. Čitalnica se je leta 1906 preselila v hotel Avstrija v Šoštanju (kasnejši hotel Jugoslavija in nato Kajuhov dom), kjer je delovala do leta 1924.

1898

Ustanovljena podružnica Savinjskega sokola v Šoštanju.

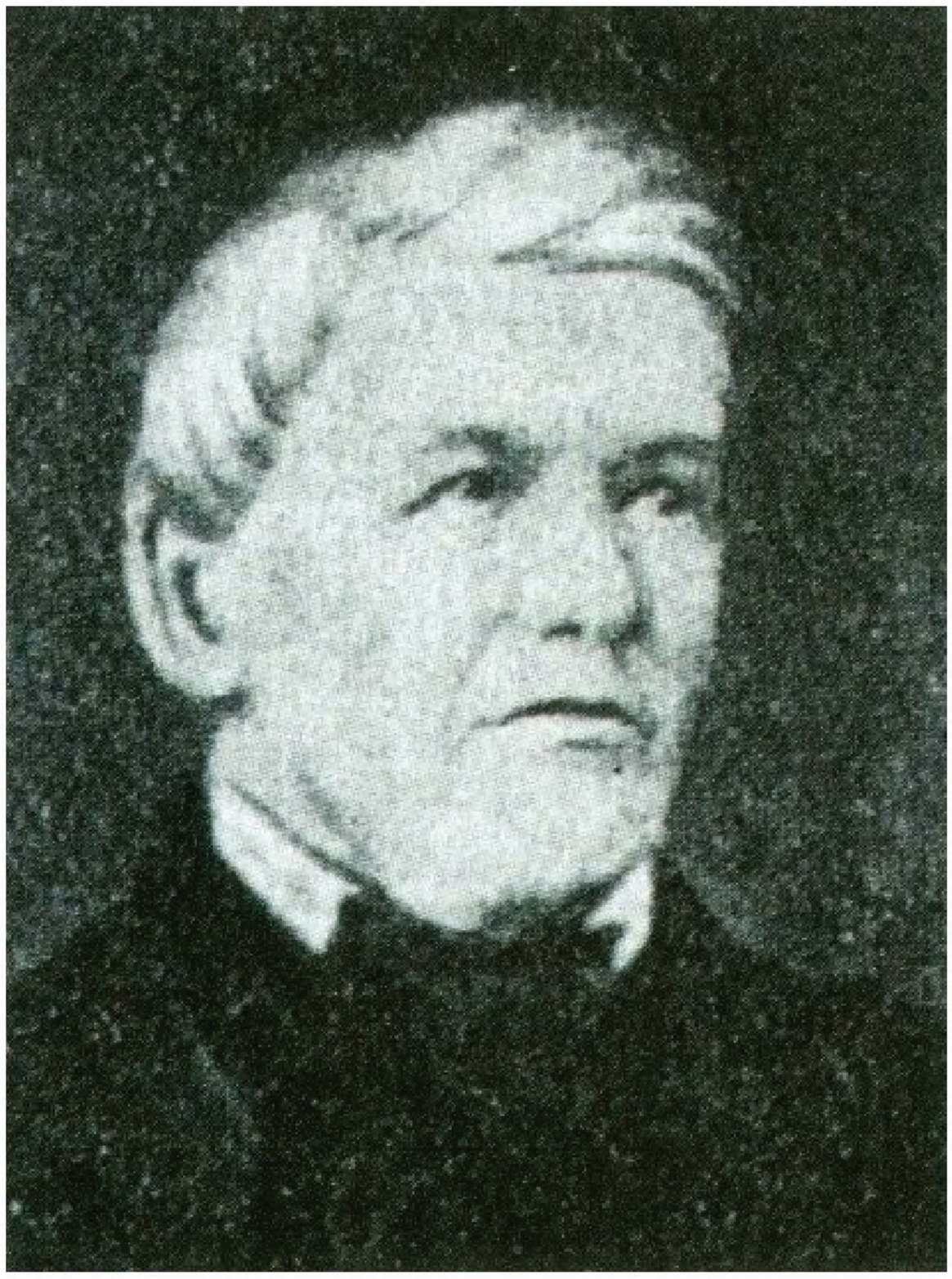

Peter Mussi, pionir knjižničarstva (1854)

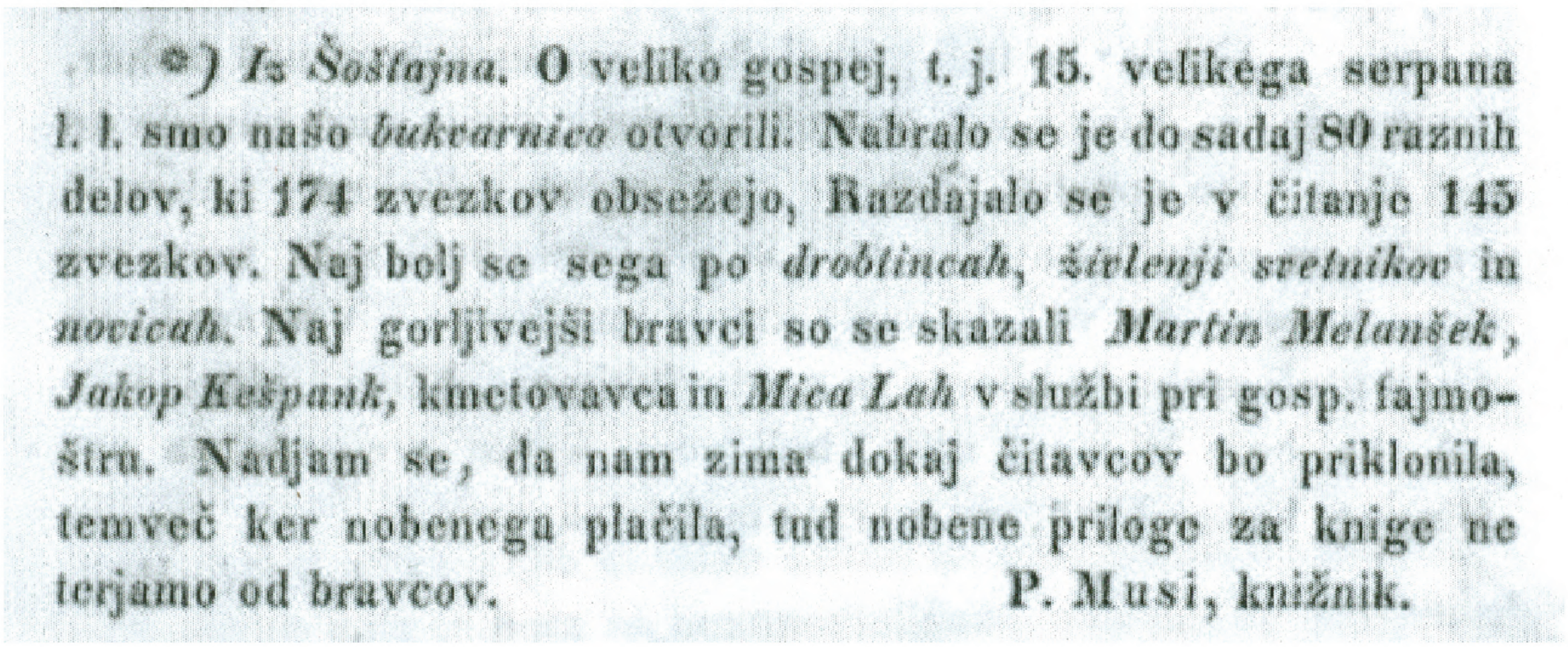

*) *Iz Šoštajna.* O veliko gospej, t. j. 15. velikega serpana l. l. smo našo *bukvarnico* otvorili. Nabralo se je do sadaj 80 raznih delov, ki 174 zvezkov obsežejo, Razdajalo se je v čitanje 145 zvezkov. Naj bolj se sega po *drobtincah*, *živeljenji svetnikov* in *novicah*. Naj gorljivejši bravci so se skazali *Martin Melanšek*, *Jakop Kešpank*, kmetovavca in *Mica Lah* v službi pri gosp. fajmoštru. Nadjam se, da nam zima dokaj čitavcov bo priklonila, temveč ker nobenega plačila, tud nobene priloge za knige ne terjamo od bravcov. P. Musi, knižnik.

1906

Oživljena Šaleška čitalnica v prostorih hotela Avstrija, danes Kajuhov dom v Šoštanju.

Ustanovljena Ljudska knjižnica Šoštanj.

Ustanovljeno Bralno društvo Družmirje (Šoštanj okolica).

1910

Prvi statistični podatki o šaleških knjižnicah: Ljudska knjižnica Šoštanj je tedaj imela v svoji zbirki 485 knjig, prirast je bil 30 knjig, izposojenih pa je bilo 761 knjig.

1919

Ustanovljeno delavsko društvo Svoboda v Šoštanju s knjižničnim odsekom.

1922

Ljudska knjižnica ima 94 članov, ki si pri 866 obiskih izposodijo 932 knjig, v zbirki je 301 leposlovna in 9 neleposlovnih knjig, prirast je 78 knjig.

1924

V Šoštanju preneha z delom Šaleška čitalnica.

1925

Zgrajen Sokolski dom v Šoštanju, kjer je občasno gostovala tudi Ljudska knjižnica.

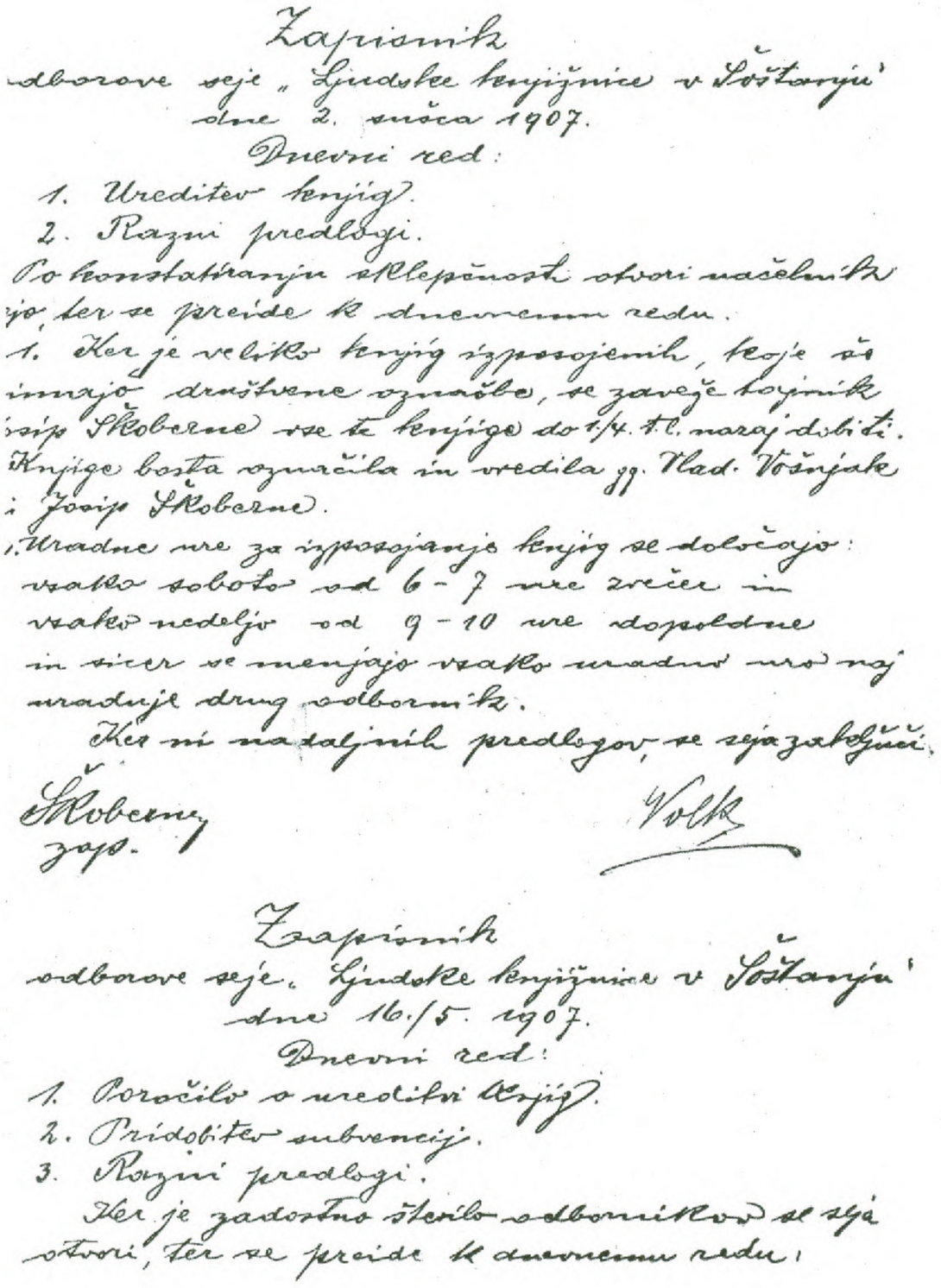

Zapisnik
odborove seje „Ljudske knjižnice v Šoštanju"
dne 2. svica 1907.
Dnevni red:
1. Ureditev knjig.
2. Razni predlogi.
Po konstatiranju sklepčnosti otvori načelnik sejo, ter se preide k dnevnemu redu.
1. Ker je veliko knjig izposojenih, teje še imajo društvene označbe, se zaveže tajnik Josip Škoberne vse te knjige do 1/4. t.l. nazaj dobiti. Knjige bosta označila in vredila gg. Vlad. Vošnjak i Josip Škoberne.
2. Uradne ure za izposojanje knjig se določajo: vsako soboto od 6 - 7 ure zvečer in vsako nedeljo od 9 - 10 ure dopoldne in sicer se menjajo vsako uradno uro naj uraduje drug odbornik.
Ker ni nadaljnih predlogov, se seja zaključi.
Škoberne, zap. Volk

Zapisnik
odborove seje „Ljudske knjižnice v Šoštanju"
dne 16./5. 1907.
Dnevni red:
1. Poročilo o ureditvi knjig.
2. Pridobitev subvencij.
3. Razni predlogi.
Ker je zadostno število odbornikov se seja otvori, ter se preide k dnevnemu redu.

Najstarejši ohranjeni zapisnik odbora Ljudske knjižnice Šoštanj

Slomškov dom - Dom svobode v Šoštanju (1973?)

1929

V Šoštanju zgrajen Slomškov dom – dom katoliškega prosvetnega društva z društveno knjižnico. Tistega leta je bila omenjena tudi čitalnica obrtnega društva v Šoštanju.

1941

Zadnji predvojni občni zbor Ljudske knjižnice v Šoštanju.

1947

Ustanovljena Okrajna ljudska knjižnica v Šoštanju, poznejša Javna sindikalna knjižnica, ki je delovala do konca leta 1961.

1950

V tedanjem okraju Šoštanj evidentiranih 36 knjižnic in sicer 28 javnih ljudskih knjižnic (skupaj 8.420 knjig) in osem sindikalnih knjižnic (skupaj 3.680 knjig).

1962

Skladno z zakonom o knjižničarstvu 27. aprila ustanovljeni Knjižnica Šoštanj (z zbirko okrajne in drugih knjižnic) in Knjižnica Velenje, ki je določena za matično knjižnico.

1970

Združitev šoštanjske in velenjske knjižnice.
Zbirka šoštanjske knjižnice obsega 5.200 knjig, velenjske pa 7.100 knjig.

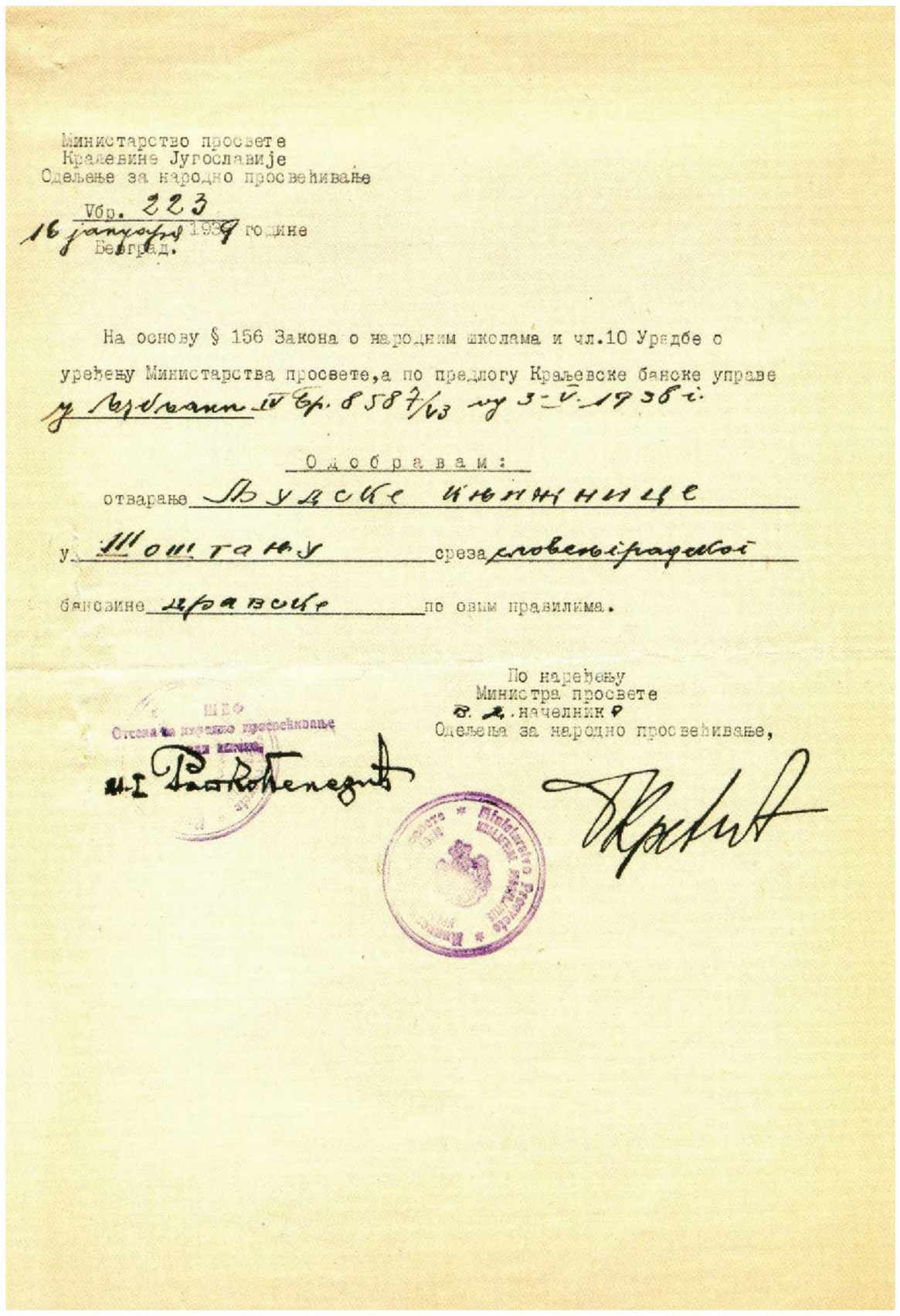

Министарство просвете
Краљевине Југославије
Одељење за народно просвећивање
Збр. 223
16 јануара 1939 године
Београд.

На основу § 156 Закона о народним школама и чл.10 Уредбе о уређену Министарства просвете, а по предлогу Краљевске банске управе у Љубљани IV Бр. 8587/63 од 3-V-1938 г.

Одобравам:

отварање Народне библиотеке у Шоштану среза словенградског бановине Хрватске по овим правилима.

По наређењу
Министра просвете
в. д. начелник
Одељења за народно просвећивање,

Odobrenje Ministrstva za prosveto Ljudski knjižnici Šoštanj (1939)

Žig Ljudske knjižnice Šoštanj (1938)

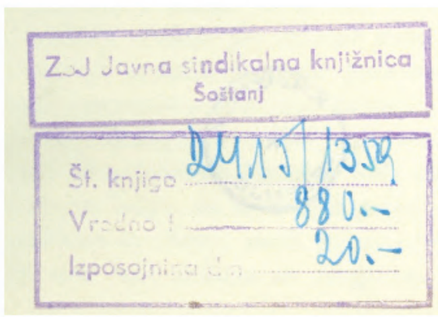

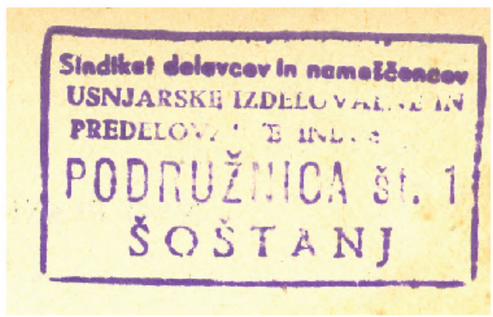

Knjižnica Šoštanj v zgradbi občine, levo sindikalni dom (1953)

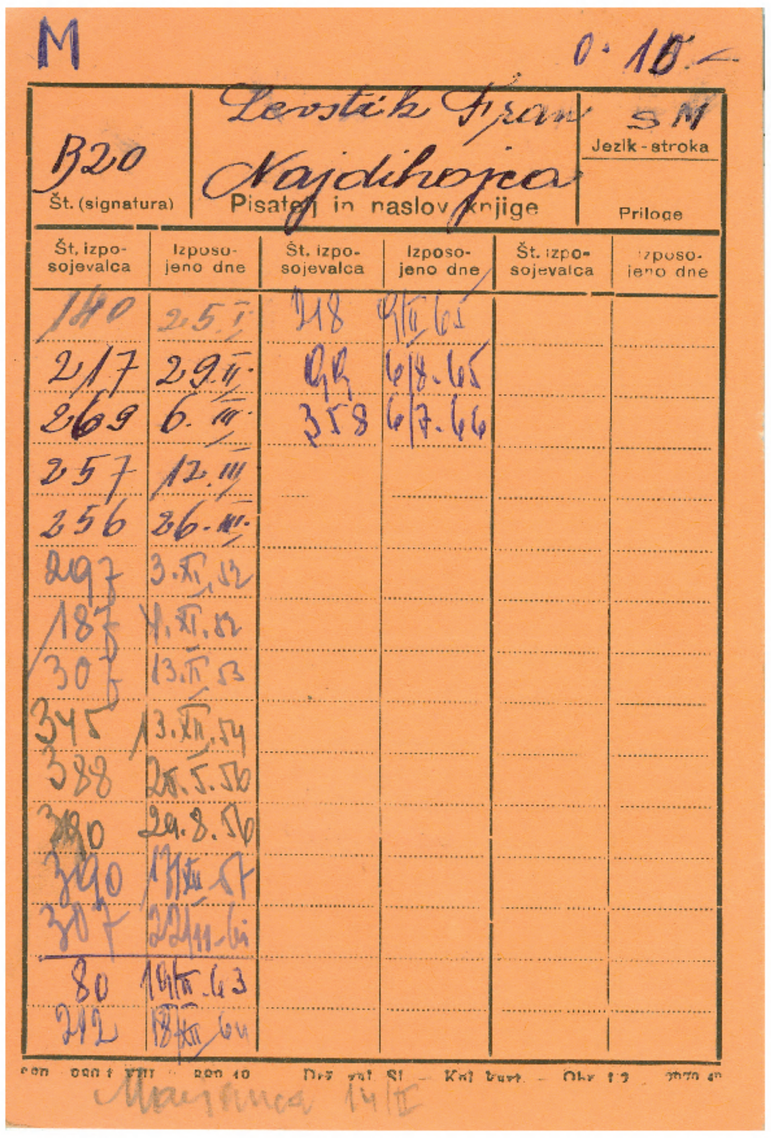

1971

Knjižnica Šoštanj odprta trikrat tedensko v skupnem obsegu 12 ur.

1973

V šoštanjski knjižnici ločena postavitev gradiva za mladino in odrasle.

1976

Knjižnica Šoštanj se iz občinske stavbe preseli v novi dom kulture na 70 kvadratnih metrov površine. Knjižnica Velenje, v katero je vključena tudi šoštanjska knjižnica, se skupaj z muzejem in domom kulture združi v Kulturni center Ivana Napotnika.

1988

Knjižnica Šoštanj se preseli v prostore stare pošte na Kajuhovi 6 (Kosijeva vila).

2000

Selitev knjižnice Šoštanj v adaptirane prostore v domu kulture na površino 215 kvadratnih metrov. Tistega leta šoštanjska knjižnica preide na elektronski vzajemni katalog COBISS, izposojenih je 19.753 enot.

2013

Knjižnica Šoštanj se preseli v nove prostore v nakupovalnem centru TUŠ, Cesta Lole Ribarja 6. Novi prostori so skoraj dvakrat večji in obsegajo 393 kvadratnih metrov.

Odprtje Knjižnice Šoštanj (1988)

Knjižnica Šoštanj, Kajuhova 6 (1988 - 2000)

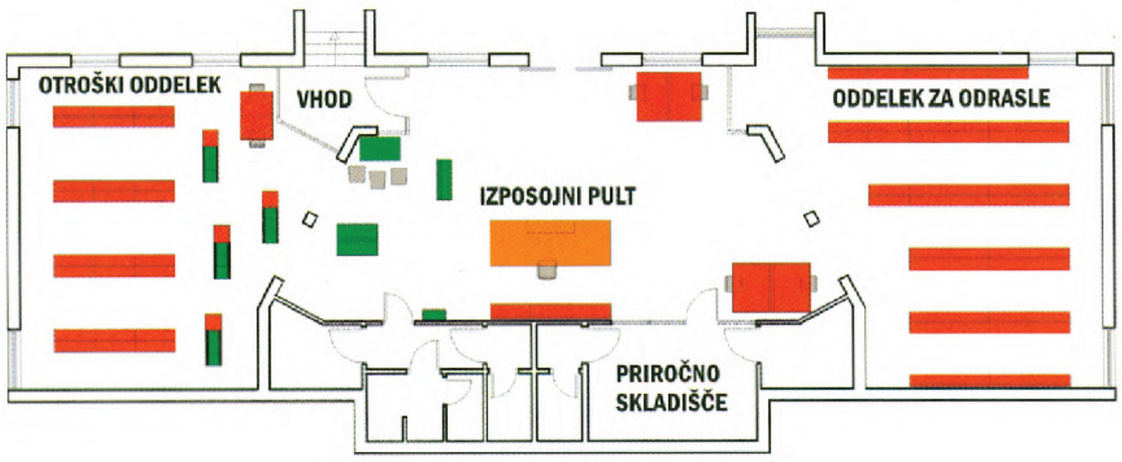

Knjižnica Šoštanj, tloris postavitve (2000)

Vhod z južne strani v knjižnico Šoštanj, dom kulture (2009)

Povzeto po zborniku Knjižnice na Šaleškem, urednik Lado Planko, Velenje, Knjižnica, 2009